

Nükleer enerjiyle ilgili saygın yabancı bir dergide yayımlanmış ve iki Anadolu üniversitesinin Enerji Bölümlerinde yapılmış bir ARGE çalışmasıyla ilgili bir yazışmaiyi günler

Ekteki Nükleer konulu yeni bir makale adları pek duyulmamış iki üniversitemizin üstelik Enerji bölümündeki araştırmacılarınca yapılmış bir kuramsal ARGE çalışması sonucu olmalı ki saygın bir dergide kabul görüp yayınlanmış. Türkiye'de bilindiği gibi Nükleer bölümü olan sadece Hacettepe ve Sinop üniversiteleri var. Nükleer reaktörlerin uygulamalarıyla ilgili çalıştığım için bu çalışmayı üstten okudum ve değerlendiremedim. Bununla ilgili aşağıdaki sorularıma yanıt ricaısıyla:

Bu konuda çalışmamakla birlikte, Fizik Prof. olarak halen bir üniversitede görevde olan değerli bir meslektaşımın gelen yanıtlar, bilgi için:

Artık salt Nükleer üzerine bölümler kurmak yerine Enerji adı altında tümünü toplamaya çalışılıyor görülüyor. İTÜ Enerji Enstitüsü buna örnek. Tabi bunda güçlerini birleştirmek adına iyi bir uygulama olmaktadır. Bir de tüm enerjileri bir arada değerlendirmek için aynı bölüm altında toplamak gayet uygun olmakta. TAEK ve Maden Araştırma ... TENMAK olması gibi. Bir arada hedef belirlemekte daha iyi oluyor gibime geliyor.

1. Bu ayrıntılı çalışmayı bilimsel olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çalışma simülasyon bazlı bilgisayarda yapılan bir çalışma olduğu için yeterli gibi görünüyor. Olası bir reaktör tasarımı için ön simülasyon çalışmasıyla sistemi konfigüre etmek gerekebilir. Bu bağlamda iyi çalışma gibi görünüyor. Fakat bu alanda çalışmadığım için çalışma ne kadar özgün onu bilemem. Yazar Hacı Mehmet Şahin, Ege Üniv.de eskilerden Prof. Sümer Şahin hoca ile çalışmış.

Simülasyon çalışmaları popüleritesi özellikle bizim gibi deneysel çalışma desteği az olan ülkelerde ağırlıklı yer edinmektedir. Yeterli destek ve alt yapı olmayan yerlerde çoğu deneysel çalışanlarda simülasyon çalışmalarına dönmektedir. Bunu da vahim bir durum olarak görüyorum.

2. Gerek nükleerde gerekse matematikte derin bilgileri olduğu görünen yazarlar, bu bilgileri nereden edinmiş olabilirler ve Nükleer bir bölümde çalışmak yerine neden Enerji bölümlerini seçmişler?

Mühendis kökenli ve temel mühendislik bilgisi yeterli gibi. Çok matematikten ziyade simülasyon programlarının kullanımını öğrenmeleri yeterli oluyor. Belki çoğu o programların içindeki devasa bilgiden yani programlama hacminden habersiz olabilirler. Böyle bizde de farklı alanlarda çalışanlar var. İyi yerlerde yayın yapıyorlar. Aslında uğraştıkları diğer şeyle çözdükleri problem öne çıkıyor.

3. Bu derin bilgileri kullanarak yapılan bu çalışmanın amacı sadece akademik puan almak için değilse, Enerji bölümünde nükleer bir alt bölüm mü var ki belirli bir hedef doğrultusunda bu çalışmayı yapmış olsunlar?

İlk yazar Hacı Şahin CVsinden deneyimli görünüyor. H indeksi WOS'a göre 19 oldukça iyi. Sümer Şahinden el almışa benzer. Fisyon reaktörleriyle ilgili çalışmalar yapmışlar. Modelleme çalışmaları. Sayısal teknikleri filan biliyorlar. Deneyimli birisi. Enerji altında, daha alt bölüm yok herhalde. Teknoloji Fakültesi, Enerji Sistemleri Mühendisliği.

4. Böyle bir çalışmadan ileride ne beklenebilir? Bir araştırma reaktörü kurup buldukları sonuçları kullanabilirler mi yoksa çalışma yayınlanınca iş bitmiş ya da yabancılara mı yararlı olacaktır?

Bizde deneysel boyutta fisyon reaktörü kurmak şimdilik hayal olduğu için yapılan çalışmalar makale boyutunda bilim camiasına bir çalışma olarak kalır. Bunun gibi çalışmalar çoktur. Bu çalışmada çözdüğü önemli bir problem var mı onu bilemem. O alanda çalışmak lazım. Veyahut detaylı bir çalışma yapmak gerekir. En azından atıfta bulunan varsa ne boyutta atıf yaptı bakmak lazım.

5. Bu çalışma Anadolu'daki üniversitelerin içleri boş önyargısını boşa çıkarmıyor mu?

Anadolu'daki bazı Üniversiteler büyük şehirdekilerden daha iyi olabiliyor. Her alanda da iyi olmaları gerekmez. Belirli alanda iyi olması yeterli. Zamanla ihtiyaca göre gelişecektir. Amerika'da da her Üniversite çok iyi değil. 3-5 bin Üniversite ve college var belki bunların birkaç yüzüne kadar eh denir; diğerleri sadece klasik lise üstü meslek veren eğitim.

12.06.2024 Y.Atakan/...